

Grote ideeën

Omschrijving

Stel: vanuit je vakgebied, ervaring en kennis mag je opnieuw starten met het ontwerpen van een curriculum. Wat zijn dan de 3 tot 8 concepten, principes of processen die de basis moeten vormen? Kortom: wat zijn de 'grote ideeën' van het vakgebied? Voorbeelden zijn: 'Energie', 'Burgerrechten' of 'Geografie'. Het gaat om relatief abstracte begrippen die mogen worden ontdekt door je leerlingen of studenten. De grote ideeën vormen zo een anker van het curriculum. Zie bijlage 1 voor voorbeelden.

2 - 32 personen

Post-its of papier
 Bijlage 1 & 2

Stap 1 - Stille brainstorm

- In stilte: bedenk per persoon wat je het meest interessante vindt aan jouw vakgebied. Wat zijn dé onderwerpen die er écht toe doen? Tip: je komt over 10 jaar een leerling tegen, wat zou je willen terughoren? Formuleer er 3 - 8 per persoon, op losse post-its of op papier.

Stap 2 - Plakken & clusteren

- Leg of noteer alle grote ideeën op een overzichtelijke plek.
- Cluster ideeën die sterk overeenkomen.

Stap 3 - Bespreken en kiezen

- Bekijk in stilte de ideeën. Reageer eventueel door bij een idee vragen te noteren.
- Bespreek de grote ideeën met elkaar.
- Kom samen tot een keuze van 3 tot 8 grote ideeën die samen het vak vormen

Stap 4 - Reflectie

- Bekijk samen de reflectievragen (bijlage 2). Zijn het echt grote ideeën?
- Wijzig eventueel ideeën waar nodig

Stap 5 - Afronden

- Bedenk voor ieder grote idee een pakkende titel (wat ook het idee zelf kan zijn).

Inzichten

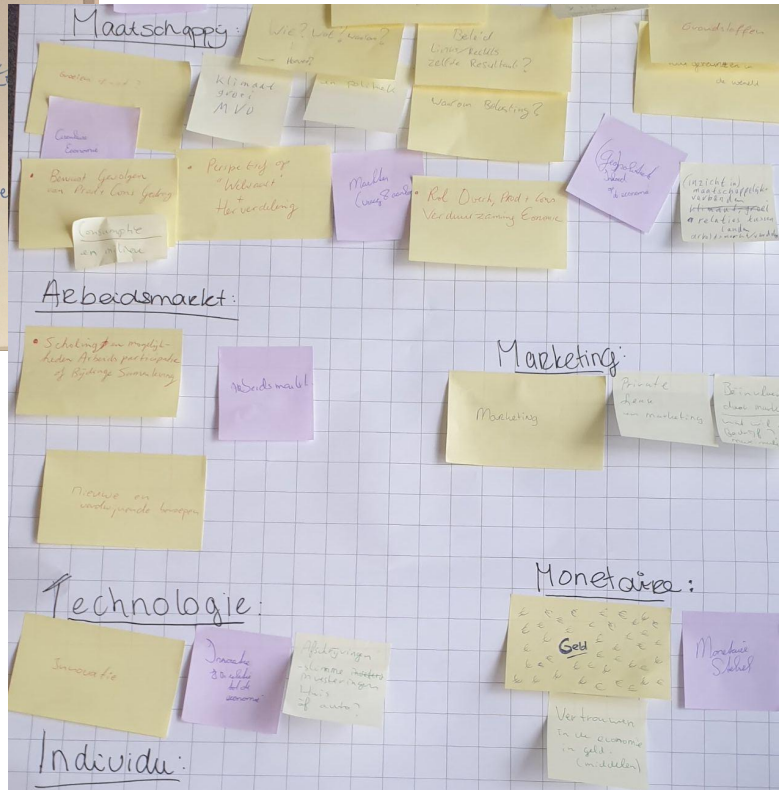
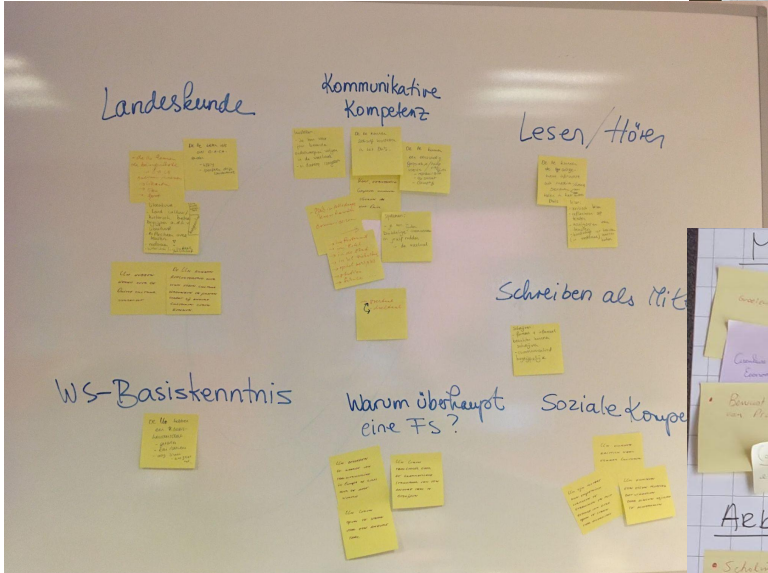
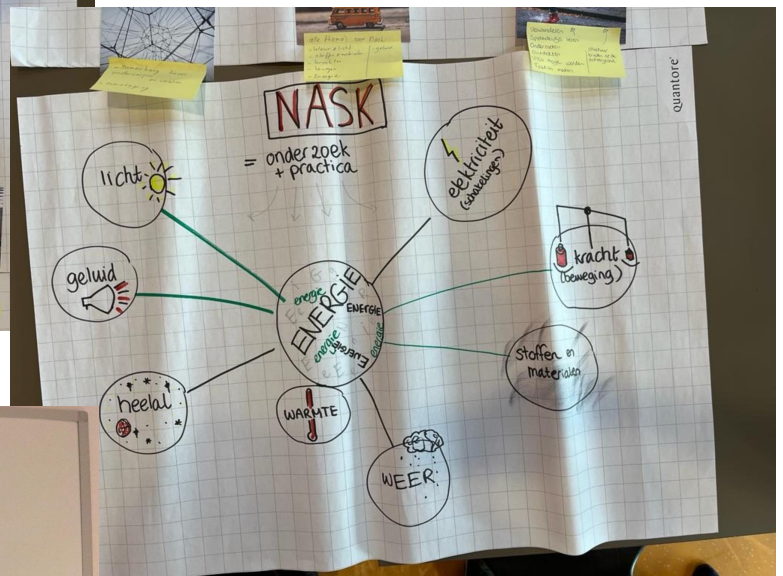
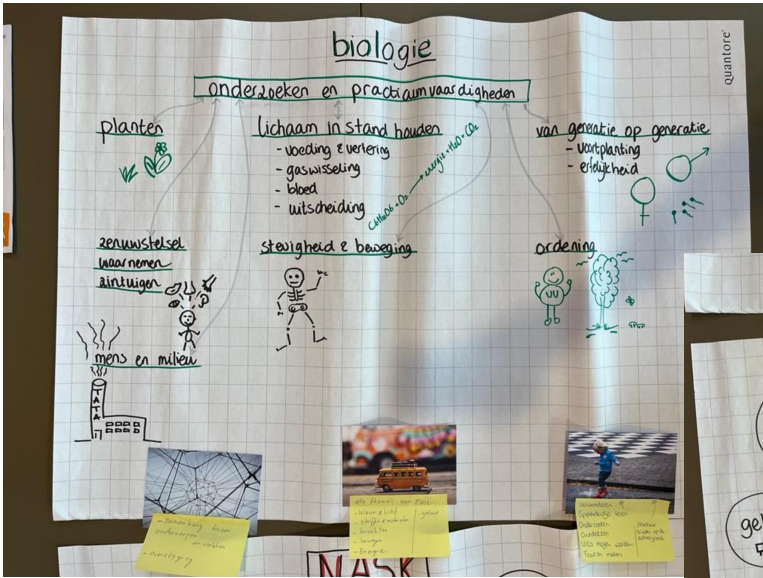
- ❖ Probeer ook los je methode te denken (als je die gebruikt)

Bijlage 1

Voorbeelden grote ideeën

Hieronder diverse voorbeelden van verschillende vakgebieden.

Richtlijnen grote ideeën

Hieronder 8 vragen om samen met je vakgenoten de overkoepelende Grote Ideeën te evalueren. Voorkom groepsdenken door eerst individueel antwoorden te formuleren. Scherp waar nodig jullie Grote Ideeën aan.

Vragen

1. Beperkt aantal

Hebben we een beperkt aantal (3 tot 8) Grote Ideeën gekozen die een kern vormen?

2. Betekenisgeving

Helpen onze Grote Ideeën om losse informatie en onderwerpen te ordenen en verklaren?

3. Relevant en transfergericht

Zijn onze Grote Ideeën ook relevant in bredere context? Kan elk Groot Idee in potentie aansluiten bij onderwerpen, contexten, vraagstukken en uitdagingen buiten het vakgebied?

4. Centrale plaats in het vakgebied

Zou een vakspecialist bij het zien van onze Grote Ideeën zeggen: "ja, dit is ons vak"?

5. Vragen oproepend

Kan elk Groot Idee aanzetten tot vragen die aanzetten tot dieper leren en begrip?

6. Abstract en in balans

Is elk Groot Idee voldoende abstract? Kan het gedurende het onderwijs afgepeld en zichtbaar worden, zodat een steeds dieper begrip van het concept, het principe of de theorie ontstaat? En zijn de ideeën ongeveer even 'groot'?

7. Krachtig en richtinggevend

Is elk Groot Idee een krachtige uitspraak/theorie/regel die richting geeft. Gebruiken we geen algemene labels, zoals "verandering" of "succeservaringen" of "samenwerken", die te generiek en te ruim zijn?

8. Onder de visie

Passen onze Grote Ideeën onder onze gezamenlijke visie op het vak? Vormen zij samen een logisch en samenhangend geheel?

Bronnen

Grant Wiggins, *What is a "Big Idea"?* Jaymctighe.com

Development Workbook by Jay McTighe and Grant Wiggins - ASCD (2004).

UbD-whitepaper (ASCD) – kader en samenhang tussen Big Ideas, EU's en EQ's in Backward Design.

Essentiële vragen

Omschrijving

Wat zijn vragen waarop je écht antwoord zou moeten kunnen geven als je jouw vak hebt gevolgd? Welke vragen zouden centraal moeten staan in en rondom jouw lessen? Wat zijn kortom de essentiële vragen? Een vervolg op grote ideeën (zie andere opdracht) is het formuleren van essentiële vragen die worden onderzocht door het vak te volgen. Voorbeelden zijn: 'waarom hebben we getallen?', 'wat is gezond leven?' en 'waardoor verandert het klimaat?'.

2 - 32 personen

- Post-its
- Grote ideeën
- Bijlage 3

Stap 1 - Brainstormen

- Kies samen één groot idee (zie vorige opdracht)
- In stilte: bedenk per persoon 5 - 10 vragen die leerlingen zouden moeten onderzoeken bij het grote idee. Noteer iedere vraag op een post-it.
- Tip: Gebruik de reflectielijst uit bijlage 3 om tot goede vragen te komen.

Stap 2 - Plakken & clusteren

- Plak alle post-its op een overzichtelijke plek, bij voorkeur een whiteboard.
- Cluster post-its die sterk overeenkomen.

Stap 3 - Bespreken en kiezen

- Bekijk in stilte de post-its. Reageer eventueel door bij een post-it vragen te noteren.
- Bespreek de essentiële vragen met elkaar.
- Kom samen tot een keuze van 5 - 10 essentiële vragen.

Stap 4 - Formulering

- Zijn de vragen zo geformuleerd dat deze begrijpelijk zijn voor leerlingen of studenten? Verscherp eventueel de formulering

Herhaal stap 1 tm 4 voor alle grote ideeën

Inzichten

- ❖ Essentiële vragen gaan niet over een goed/fout antwoord: het gaat om vragen die de nieuwsgierigheid prikkelen en vragen om onderzoek. Ze leiden tot conclusies, niet gewenste antwoord.
- ❖ Essentiële vragen komen vooral tot hun recht door ze regelmatig terug te laten komen in de les en er met leerlingen actief aan te werken.

Reflectielijst essentiële vragen

Hieronder een reflectielijst van tien items om de essentiële vragen te evalueren. Deze lijst is samengesteld op basis van Wiggins. & McTighe (1998)

Vragen	Check?
1. Is de vraag gefocust op een relevant probleem, of interesse van de leerling?	
2. Heeft de vraag voldoende diepgang?	
3. Is de vraag een open vraag?	
4. Is de vraag objectief gesteld?	
5. Is de vraag betekenisvol?	
6. Daagt de vraag uit tot dieper nadenken, bijvoorbeeld over ideeën en overtuigingen?	
7. Is de vraag zo gesteld dat het samenwerking aanmoedigt?	
8. Heeft de vraag meer dan één goed antwoord?	
9. Is de vraag in leerlingentaal geformuleerd?	
10. Heb je een realistisch aantal vragen? Bijvoorbeeld 3 tot 5 per periode (per vak)?	